

PURKAVASTA KULTTUURISTA KORJAAMISEN KÄÄNTEESEEN

Iida Kalakoski

Purkupäivä 3.9.2026

Iida Kalakoski ja Riina Sirén

Pelastakaa talot!

Purkuvimmaa
purkamassa

SKS
KIRJAT

Purkuvimmaa hillittävä – rakentaminen ei saisi olla kertakäyttöistä toimintaa

Oma lukunsa on, että purkaminen myös poistaa eri aikakausien kerroksia kaupungista, joita pitäisi pikemmin vaalia, kirjoittavat Kalervo Kummola ja Jaakko Stenhäll.

Mielipide | Lukijan mielipide

Ydinkeskustassa sijaitsevan liiketalon purkupäätös on absurdi

On käsittämätöntä, että vain 60 vuoden ikäisen rakennuksen korvaamista uudella pidetään kannattavampana kuin vanhan korjaamista.

Mannerheimintie 14:n nykyinen liikerakennus on valmistunut vuonna 1963. KUVA: KAISA RAUTAHEIMO / HS

12.12.2022 2:00 | Päivitetty 12.12.2022 8:55

PÄÄTÖS Mannerheimintie 14:ssä sijaitsevan liiketalon purkamisesta (HS 9.12.) on herättänyt keskustelua modernin rakennuskannan kohtalosta.

Pirkanmaa

Hyvinvointialue haluaa purkaa kokonaan Taysin alueen vanhat rakennukset

Pirkanmaan hyvinvointialueen johto neuvottelee Tampereen kaupungin johdon kanssa kaavoituksen aikataulusta ja tavoitteista.

Urhellu

Nokian palloiluhallin purku on alkanut ja takaseinä on saanut kyytiä – tältä työmaalla näyttää nyt

Rakennuksen purkamiseen menee noin kuukausi, arvioi Tredu Kiinteistöjen toimitusjohtaja Marko Tulokas.

Jaa Tallenna Kommentoi

★ TILAAJILLE

Nokian palloiluhallin purkaminen on alkanut. Kattopellit, villat, laudat ja tiilet saavat kyytiä.

Kulttuuri

Tampereen keskustassa toteutetaan poikkeuksellinen taideprojekti – ensin talo täyttyy taiteella ja lopuksi koko rakennus puretaan

Purkutaidetalo Pinni47:ksi nimetyn keskustan elävöittämishankkeen taiteilijat on valittu.

Tampere

Hippostalon kuukausia kestävä purkaminen alkoi Kalevassa – Purkujätettä ajetaan pois 10 kuorma-autollista päivässä, näin työt etenevät

Tampereen Kalevassa sijaitsevan Hippostalon purku-urakkaan kuluu koko kesä. Ison rakennuksen on määrä olla maan tasalla syyskuun alkupuolella. Paikalle tulee yksi iso asuintalo ja kolme pientä.

Jaa Tallenna Kommentoi

★ TILAAJILLE

Tampereen Kalevassa sijaitsevan Hippostalon ulko-osien purkaminen alkaa matalimmasta osasta. Tältä purkutyöt näytrivät keskiviikkona 21. huhtikuuta. KUVA: TONI REPO / AAMULEHDEN ARKISTO

● Talkoojoukko teki Siika-
Suomen valtio ei pystynyt
suljettavaksi, kuntalaiset s

TAMPERE

Autiotalat eivät häviä Järvensivulta ainakaan heti

● UUTiset AII

Autiotalat eivät häviä Järvensivulta "sormia napsauttamalla"

Järvensivun asukkaat ovat olleet huolissaan alueella olevista autiotaloista jo pitkään, mutta kaupungin keinot puuttua tilanteeseen ovat rajalliset.

Aino Myllärinen
Aamulehti

● Asumaton on
tui täysin tulipa
Järvensivulla k
elokuuta. Sisä
epäilee tapauk
hingontekoa.

Kerta ei ole e
autiotalo on pa
la. Viime vuode
aisentiellä sija
tomassa talos
Keskiiviikkoin
tui Järvensivu
takaan palosta
kilvövahinkoja.

Aamulehti uutisoi viime syksy-
nä Järvensivulla olevan useam-
pia autiotaloja, joiden luvaton
käyttö on herättänyt huolta naa-
pureissa.

Kysyimme kaupungilta, voi-
daanko toimenpiteisiin autiota-
lojen suhteen ryhtyä tiukemmin
nyt, kun yhdessä tapahtui vaka-
vampi tulipalo.

"Pitkällinen prosessi"

Tampereen kaupungin vt. raken-
nusvalvontapäällikkö Jyrki Ott-
man kertoo, etteivät autiotalat

”Kyllä se aina on
pitkällinen
prosessi.”
JYRKI OTTMAN

on saanut Järvensivun autiota-
loista toimenpiteitä säännöllisesti, ja ongelmat ovat tie-
dossa ja selvittyinä. Ottmanin
mukaan yhdessä tapauksessa ra-
kennuslupa on voimassa ja muu-

räys ovat mahdollisia, jos keho-
tukset eivät ole tepsineet. Purka-
mismääräystä ei kuitenkaan an-
neta kovin kevyin perustein.

Yksi määräys annettu

Yhden Järvensivun tapauksen
Ottman muistaa, jossa ränsistä-
nyt talo määrättiin purettavaksi,
koska rakennus alkoi kaatua ka-
dulle ja olla vaaraksi ohikulkijoil-
le.

Tästäkin on kuitenkin jo use-

ampia vuosia.

"Yritetään tietysti saada tilan-
netta muuttumaan, mutta nope-
at toimet eivät ole aina mahdol-
sia."

Ottman ymmärtää asuttam-
tomien talojen naapureiden
len ja harmin levottomuud-
len ja harmin levottomuud-
mat eivät välttämättä su-
poistuisi rakennusten muu-
ta.

"Rakennuksen muu-
sa aiheuta levottomuu-
ihmiset käytöksellään."

Autiossa varastossa

ma, vesiosuuskunnan vesijohto-
liittymä, ilmalämpöpumppu se-
kä jätevesien umpisäiliö. Rakennus
on myös ylläpidetty akti-
visesti. Viimeisin merkittävä
investointi oli vuonna 2017 val-
mistunut katettu terassialue.

net suomalaisen tanssimusiikin
tunnetut nimet, ja parhaimmil-
laan tapahtumat ovat keränneet
paikalle yli 1 200 kävijää.
Vehkoosken tanssilavan ra-
kennus aluperin Sotainvaldian
Veljesliiton Pohjalahden osas-
to.

Tampere huutokauppasi kaksi rakennusta

Vuonna 1917 valmistunut
rakennus sijaitsee Epilän
teollisuusalueella. Toinen huutokaupassa
olut rakennus sijaitsee
Hyhkyssä.

Juha Korpela
Aamulehti

● Tampereen kaupungin omis-
taman entisen maalitehtaan
pääkonttorin korkein tarjous
nousi huutokaupassa 191 800
euroon.

Huutokauppa päättyi viime
lauantaina. Siinä jätettiin 81 tar-
jousta, kertoo Tampereen kau-
pungin kiinteistöjohtaja Tan-
ja Tiihonen. Päätöstä siitä, myy-
däänkö rakennus tuohon hin-

Kaupunki päätti antaa purkuluvan huonokuntoiselle rakennukselle
helmikuussa 2024.

taan, ei ole vielä tehty.
Vuonna 1917 valmistunut ra-
kennus sijaitsee Epilän teolli-

suusalueella. Rakennus toimi
alun perin Winterin tehtaan
pääkonttorina. Viime vuosikym-

meninä siellä on toiminut mu-
siikkikoulu. Rakennus on arkkitehti
Lambert Pettersonin (1864-1938)
suunnittelema, ja se on suojeltu kohde.
260 neliöinen rakennus vaatii
peruskorjausta. Se soveltuu
asunnoiksi, liike- tai toimistoti-
loiksi tai palvelu- tai koulutus-
käyttöön. Tontin koko on noin
1 460 neliömetriä.
Tontilla on tehty maaperän
kunnostustöitä keväällä 2026.
Alueella on korkea radonpitoi-
suus.

Hyhkyin hometalo

Kaupunki huutokauppasi myös
Tampereen Hyhkyssä sijaitsevaa
vanhaa huonokuntoista raken-
nusta. Purkukuntoinen 1900-lu-
vun alun rakennus sijaitsee Pis-
palan valtatieen kylässä. Home-

ongelmainen talo pitää kaavan
mukaan purkaa.

Aamulehti ei tavoittanut huu-
tokaupasta vastaavaa tonttipääl-
likkö Aila Tauroa, mutta Ylen
mukaan maanmittauslaitos päätyi
huutokaupan korkein tar-
jouksella 50 150 euroa. Kaupunki-
la on oikeus hyväksyä tai hyljätä
tarjouksen.

Kaupunki päätti antaa purku-
luvan rakennukselle helmikuus-
sa 2024. Rakennus oli päässyt
huonoon kuntoon, ja siihen liit-
tyvä kaavaproessi kesti yli 12
vuotta. Sen tilalle halutaan uu-
disrakennus.

Maakuntamuseo moitti kau-
punkia rakennuksen kunnossa-
pidon laiminlyömisestä ja piti
purkamista erittäin valitettavana,
mutta hyväksyi sen lopulta
rakennuksen laajojen vaurioi-
den vuoksi.

YLEISÖNOSASTOSSA (AL 8.8.)
oli kirjoitus otsikolla "Taysin
maamerkki on purettava ennen
kuin on myöhäistä". Muuttai-
sin tämän muotoon "kunnos-
tettava ennen kuin on myö-
häistä". Ajoissa kunnostamalla
rakennukset saadaan kestä-
mään ja luonnonvaroja säästyy.
Taysin tapauksessa kyseessä on
vieläpä erityisen tärkeä maa-
merkki. Arvotalo

TOIMITTAJA Juha Karilainen
kirjoitti, kuinka lapsen harras-
tusryhmä täyttyi parissa mi-
nuutissa ilmoittautumisajan
alettua. Kannattaa jatkaa har-
joittelua. Keskustellaan lisää.

tomuudessa ei saa
ilvövahinkoja.
i tutkii palon tarken
ssyytä.

kolme euroa per
nen 60 v.

MIKSI lajittelua
puhtaana? Inhi
hin jätteitä. Si

RUOTSISSA k
janpöiminta o
maan suuret
sella työvoim
sa. Kiinnost
kaikki poimij
karajoja. O
enemmän, r
konloppupe
on rajoitettu
työntekoa?

YLE hoi. O
pot ja Au
tain myös

VANHEMM
lapsensa
kennesää
hengenv
taan pyö
ton eteen

< Etusivulle

Taskinen / HS

Rakentaminen

Yksi sana voi pilata talokaupat

Vanhojen talojen kuntoa arvioidaan yhä useammin termeillä, joita moni ei ymmärrä. Arkkitehti Minna Aarnio varoittaa, että riskirakenne ja tekninen käyttöikä voivat kuulostaa tuomiolta, vaikka kyse ei olisi korjauskelvottomasta talosta.

Talo puretaan ensin sanoissa

Rakennusten kohtalo ratkaistaan usein ennen yhtäkään purkukonetta. Kun talo määritellään rumaksi, käyttökelvottomaksi tai ongelmaksi, sen säilyttämisestä tulee yhä vaikeampi vaihtoehto.

• Tampereen kaupungin omistaman entisen maalihteaan pääkonttorin korkein tarjous nousi huutokaupassa 191 800 euroon.

Huutokauppa päättyi viime lauantaina. Siinä jätettiin 81 tarjousta, kertoo Tampereen kaupungin kiinteistöpäällikkö Tanja Tuohonen. Päätöstä siitä, myytäköön vai ei, tuohon hin-

Kaupunki päätti antaa purkuluvan huonokuntoiselle rakennukse
helmikuussa 2024.

Vuonna 1917 valmistunut rakennus sijaitsee Epilän teolli-

suusalueella. Rakennus toimi alun perin Winterin tehtaan pääkonttorina. Viime vuosikym-

Kaupunki huutokauppaasi myös Tampereen Hyhkyssä sijaitsevaa vanhaa huonokuntoista rakennusta. Purkukuntoinen 1900-luvun alun rakennus sijaitsee Pispalan valtatien kyljessä. Home

pidon laiminlyömisestä ja put-
purkamista erittäin valitettava-
na, mutta hyväksyi sen lopulta
rakennuksen laajojen vaurioi-
den vuoksi.

KAUPPASEURAN TALO

Laukontori 4
Suunnittelija August Krook
Rakennettu 1905
Purettu 1956

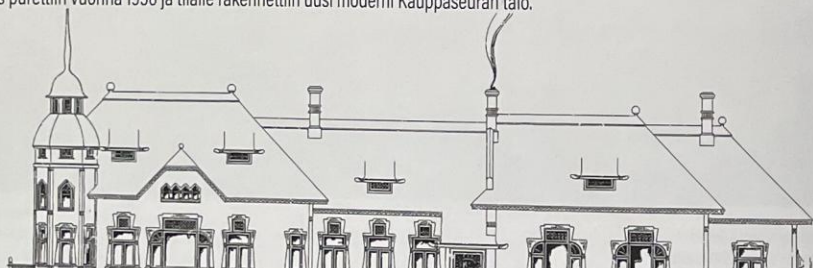
Vuonna 1886 perustetun Tampereen Kauppaseuran jäsenenä oli kaupungin varakkaita liikemiehiä ja kauppiaita. Vuonna 1905 rakennettu puinen jugend-rakennus palveli seuran toimitilana.

Taloa varten oli Tampereen Seurahuone Oy:ltä ostettu suuri tontti Laukontorin laitamilta vuonna 1901. Suunnittelutehtävä annettiin August Krookille, joka itsekin oli Kauppaseuran jäsen. Krook sijoitti rakennuksen tontin kulmaukseen, josta se kasvoi pituutta ylös rinnettä pohjoiseen ja leveyttä länteen. Pohjakerros oli graniitilla peitettyä tiiltä, ja muuten talo oli hirsirakenteinen. Kulmausta oli korostettu torniaiheella, jonka kyljestä levisi kevytrakenteinen laaja parveketila. Katto taittui moneen suuntaan, ja myös ikkunat ja ovet vaihtelivat niin kooltaan kuin muodoiltaan. Talon piti rakennuttajan toivomuksen mukaan edustaa jonkinlaista kotoista tyyliä. Todennäköisesti Krook sen vuoksi tavoitteli luomuksessaan vanhojen suomalaisten puukirkkojen piirteitä.

Kirkkokadun puolella olleesta pääkäytävästä johtivat portaat toisen kerroksen kulmassa olevaan kerhuhuoneistoon. Tilavan eteishuoneen vasemmassa puolella oli avara pirtin malliin laitettu sali, jonka lautakattoa tukivat jykevät parrut. Salissa oli korkea vuolukivestä rakennettu avoliesinen takka ja perällä parvi soittokuntaa varten. Kerhuhuoneisto oli väritykseltään punaruskea. Salin kattoon oli koristemaalari Jonas Matilainen maalannut tähtitaivaan linnunratoineen pienten sähkölamppujen toimittaessa tähtien virkaa. Tuolien erikoisesta muodosta voi päätellä sisustuksen Krookin suunnittelemaksi. Kirkkokadun puolella oli biljardisali. Ruokasali – jonka oven päällä oli kirjoitus: "Söisi suu, vetäisi vatsa, vaan ei kestä vaaterievut" – oli maalattu siniharmaaksi. Moniosaiset ovet oli koristeltu lasimaalauksin. Kesällä ruokailtiin puutarhan puoleisella terassilla. Alakerrassa oli 12 myymälää käsittävä kauppahalli ja neljä puotihuoneistoa. Kirkkokadulle antavilla kiviportailta vilkutti iltaisin punaisella valolla varustettu kupariilyhti.

Tampereen Sanomat intoutui kirjoittamaan: "Kun tummenevana iltana linnunradan tähtiin kiinnitetyt pienet sähkövalot, nappulata painettua, alkavat kimaltaa, kun torvien sävelet parvelta pauhuna kiirivät pitkin taivaanlakea ja kuu-ukko Hatanpään takaa peilaa kasvojansa alla vierivän virran välkkeeseen, silloin on Kauppaseuran juhlasali epäilemättä hauskin seurustelusali kaupungissamme."

Kauppaseuran talo oli aikanaan upea luomus. Rakennuskustannukset olivat 93 000 markkaa. Tampereen viehättävimpiin kuulunut rakennus purettiin vuonna 1956 ja tilalle rakennettiin uusi moderni Kauppaseuran talo.

Purettujen muistelu

Kauppaseuran talo 1910-luvulla.
Atelier Laurent, Vapriikin kuva-arkisto

APURAHAT JA RESIDENSSIPAIKAT | TIEDE

Korjaamisen käänne – Rakentamisen resurssiviisautta etsimässä

Tampereen yliopisto, Rakennetun ympäristön tiedekunta
Iida Kalakoski, Riina Sirén, Verna Hahtola, Enni Heiskanen, Lotta Hietava

Tunnistamamme haaste on, että korjaamisen maine on kehno ja korjaamiseen liittyy tarpeettoman paljon epäluuloa ja ristiriitaisia käsityksiä. (...) Hankkeemme tarkastelee rakennusalan, median ja kodinkorjaajien puhetapoja korjaamisesta ja vertaa havaintoja asiantuntijatietoon rakennusten korjattavuudesta.

Hanke tähtää resurssiviisaan yhteiskunnan kehittämiseen tekemällä näkyväksi korjaamiseen kohdistuvaa asenteellisuutta ja vahvistamalla vuorovaikutusta korjausalan tutkimuksen, ammattilaisten, koulutuksen ja yhteiskunnan välillä.

Kuka määrittelee purkukuntoisuuden tai korjauskelvottomuuden (mediassa)?

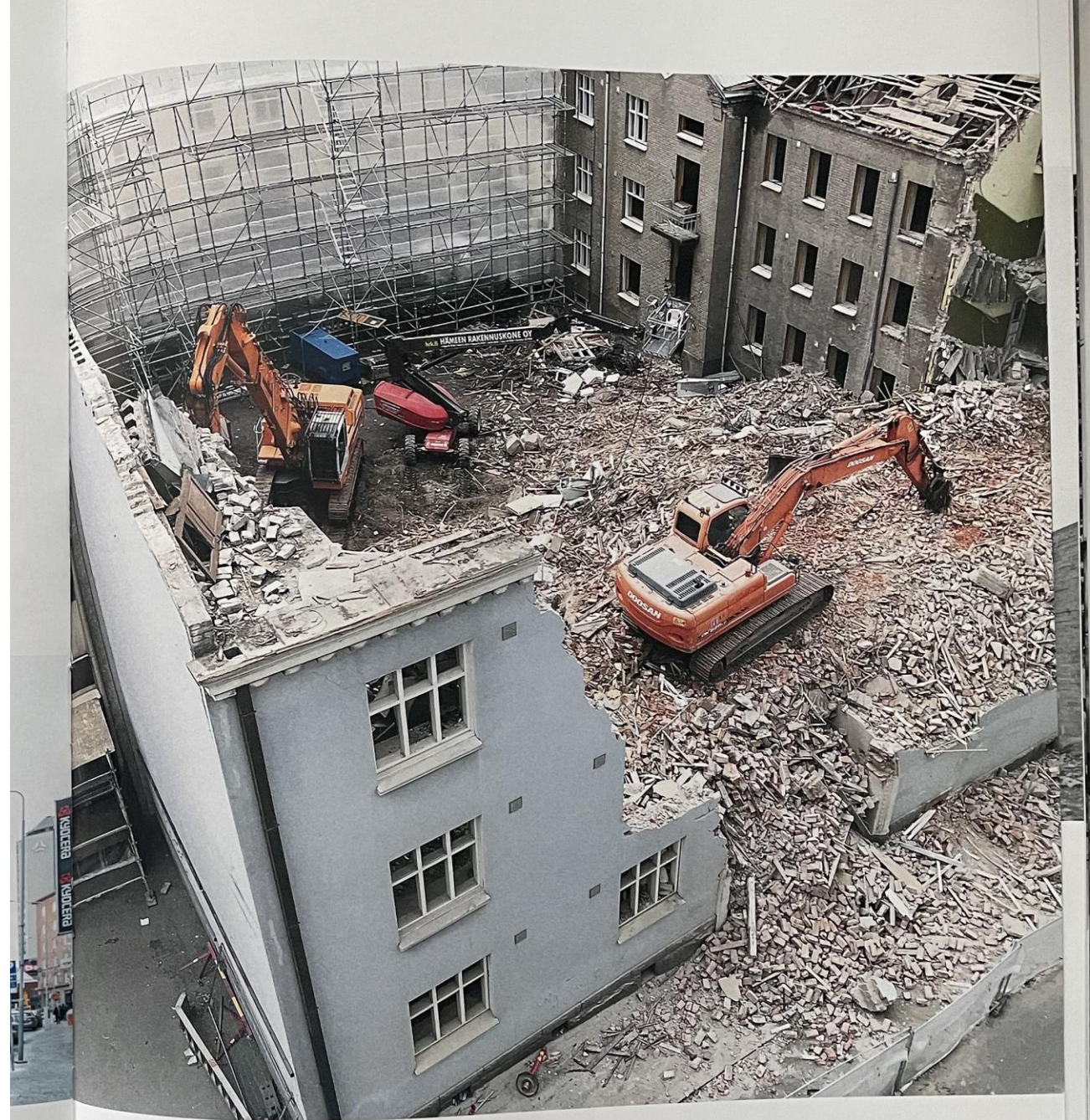
ETUSIVU

Hylätty Kauppalinna on kesän ajan luvallinen graffitiseinä Savonlinnassa

Kauppalinna siirtyi kaupungin omistukseen huhtikuussa, ja sen purkutyöt alkavat aikaisintaan elokuussa.

Toni Korhola ehdotti kaupungille, että Kauppalinna olisi luvallinen graffitipaikka purkamiseen asti. Korhola on itse maalannut rakennuksen seinään lintuhahmon. Kuva: Saara-Miira Kokkonen / Yle

Otavallanhovia puretaan vuonna 2018. Olli-Pekka Myyrä

Kaupunkikuva purkuperusteena?

Aineistona viranomaislausunnot

Kiertotalouden infrastruktuuri

Osiin purkaminen

Osien kuljettaminen

Osien säilyttäminen ja
jakelu

Koulutus

Koulutuskentän pirstaleisuus

Koulutus elää ajassa ja reagoi yhteiskunnallisiin ilmiöihin

Varsinkin lyhyet erikoiskurssit ja koulutukset ilmentävät melko nopeasti koettuja tarpeita.

Tavoitteita

- Yhteiskunnallisen purku- ja korjauskeskustelun vahvistaminen!
- Korjauskoulutuksen vahvistaminen!
- Asiantuntijuus keskiöön purkukuntoisuutta ja korjauskelpoisuutta arvioitaessa!
- Jos pakko purkaa, puretaan ehjänä, osiin ja kiertotaloutta edistäen.
- Ylisukupolvinen vastuu ympäristöstä keskiöön

Kiitos!

iida.kalakoski@tuni.fi

